6. Risti-kirik, on arwata et ka 1219 ja 1254 aasta wahel ehitud. Oli enne peakirik, sai siis 200 aasta eest Madise-kirikuga ühe õpetaja järele seatud. 1649 aastal sai kiriko-möis alustud. Selle kiriko järel on: Suure Pakrisaare ja Newwakabel.

II. Homikopoolse Harjo praostikond.

Kuusalo ehk Lauritsa-kirik. On üks neist kõigewanemate kirikutest meie maal. Tema oli katoligi-usu ajal ennemuistse Kolga-kloostre kirik. Kolga-kloster sai pärast Kolga-möisaks ümberehitud. Selle kiriko järel on: Jumida kabel, 1678 aastal ueste ülesehitud ja Loksa kabel 1629 a. ümberehitud ja äraparandud.

Jõelehtme ehk Maarja-kirik, 1219 — 1254 a. ehitud: Selle kirikus on üks wana haua-kiwi, kus 1305 aasta nummer peal on. Kabelid:

Saha-kabel. Wanad kirjad räägiwad, se olla weel 50 aastat enne Tallinna, se olleks siis üle 600 aasta eest ehitud, aga teised kirjad ütlewad, et se kabel on 500 aasta eest ehitud, ühel ajal Weikese Kildstoa ja Pirita-kloostrega. Taani-maa kaupmehed olla seda ühe kõrge tamme puu asemele, mis neile merehädas märgiks olnud ja neid sedawiisi surmast peastnud, üheks tänomälestuseks ehitanud.

Randwere kabel.

Prangli saare Lauritsa kabel. Wanad kirjad räägiwad, seda olla 300 aasta eest 2 Soomemeest ehitanud kes hirmsa tormi ajal jäe-rünkade peal üle mere ujudes Prangli saare kaldale peasenud. Uus kabel sai 1848 aastal sissepühitsetud. 1860 aastal sai torn walmis, ja saare möisawanem, Tallinna Pürgermeister Girard kinkis oma 50 aastase önneliko abielo tänoliko mälestuseks kabelisse ued orilad ja altaritekki. Kabeli ehitamise lõpetus pühitseti 28mal leikuse-kuu päwal 1860. aastal.

Harjo-Jaani-kirik on ligi 500 aastat wana, ses kirikus on üks haua kiwi, kus 1400 aasta nummer peal on; sesamma nummer on ka suurema kiriko-kella peal. Wana ki-

Eesti-ma rahwa Kalender 1861, lk. 21